भाग ३

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको

सूचना

शिक्षक सेवा आयोग (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७६

शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

शिक्षा ऐन, २०२८ को दफा १९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरुको नाम "शिक्षक सेवा आयोग (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७६" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ को नियम २ मा संशोधन :** शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम २ को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ :-

"(ख) " मन्त्रालय" भन्नाले शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।"

३. **मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम १२ को उपनियम (१) मा रहेको "क्षेत्रीयस्तरमा" भन्ने शब्दको सट्टा "प्रदेशस्तरमा" भन्ने शब्द राखिएको छ ।

४. **मूल नियमावलीको नियम १३क. मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम १३क. को खण्ड (घ) को सट्टा देहायको खण्ड (घ) राखिएको छ :-

"(घ) अपाङ्गता भएको व्यक्तिको हकमा स्थानीय तहबाट प्राप्त अपाङ्गताको परिचयपत्रको आधारमा,"

५. **मूल नियमावलीको नियम १८ मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम १८ को सट्टा देहायको नियम १८ राखिएको छ :-

"१८. **परीक्षाको पूर्णाङ्क र उत्तीर्णाङ्क** : (१) आयोगबाट लिइने प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पूर्णाङ्क देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) लिखित परीक्षा :

(१)सामान्य परीक्षा -१०० अङ्क,

(२) विषयगत परीक्षा -१०० अङ्क,

(ख) प्रयोगात्मक परीक्षा -२५ अङ्क,

(ग) अन्तर्वार्ता -२५ अङ्क ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको सामान्य परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क पचास अङ्क, विषयगत परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क चालीस अङ्क र खण्ड (ख) बमोजिमको परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क दश अङ्क हुनेछ ।

(३) उपनियम (१) को खण्ड (क) को उपखण्ड (१) बमोजिमको सामान्य परीक्षामा उत्तीर्ण हुने उम्मेदवार मात्र सोही खण्डको उपखण्ड (२)

बमोजिमको विषयगत परीक्षामा सहभागी हुन पाउनेछ ।

(४) आयोगले उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको लिखित परीक्षाको नतीजा प्रकाशन गर्दा सामान्य परीक्षामा प्राप्त अङ्कको पचास प्रतिशत र विषयगत परीक्षामा प्राप्त अङ्क जोडी हुने कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा गर्नेछ।

(५) उपनियम (१) को खण्ड (क) को उपखण्ड (१) बमोजिमको सामान्य परीक्षाको किसिम वस्तुगत हुनेछ ।"

६. **<u>मूल नियमावलीको नियम २२ मा संशोधन</u>** : मूल नियमावलीको नियम २२ को,-

(१) खण्ड (क) मा रहेका "प्रत्येक वर्षको एक नम्बरको दरले बढीमा बाह्र अङ्क" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "प्रत्येक वर्षको शून्य दशमलव पाँच अङ्कका दरले बढीमा पाँच अङ्क" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ :-

"(ख) शैक्षिक योग्यता बापत सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए तीन र द्वितीय श्रेणी भए दुई अङ्क र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा एक तह माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए दुई र द्वितीय श्रेणी भए एक अङ्क,"

(३) खण्ड (ग) मा रहेका "दश अङ्क" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "पन्ध्र अङ्क" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

७. **मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम २४ को उपनियम (३) मा रहेका "प्राथमिक तहमा पचास प्रतिशत र निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा शत प्रतिशतले हुने संख्यामा" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "प्राथमिक तहमा शत प्रतिशत र निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विज्ञापन भएको पदको दोब्बर सङ्ख्यामा" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

८. **मूल नियमावलीको नियम ३२ख. मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम ३२ख. को उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

"(२) उपनियम (१) बमोजिमको प्रतिवेदन शिक्षकको हकमा प्रधानाध्यापक र प्रधानाध्यापकको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुखले प्रमाणित गर्नु पर्नेछ ।"

९. **मूल नियमावलीको नियम ३२घ. मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम ३२घ. को,-

(१) उपनियम (१) को,-

(क) खण्ड (क) मा रहेका "अङ्क ८" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "छ अङ्क" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(ख) खण्ड (ख) मा रहेका "अङ्क २" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "चार अङ्क" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) र (३) को सट्टा देहायका उपनियम (२) र (३) राखिएका छन् :-

"(२) शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन देहायका अधिकारीबाट हुनेछ :-

(क) सुपरीवेक्षक - सम्वन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक

(ख) पुनरावलोकन समिति :-

(अ) सम्वन्धित स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुख -सदस्य

(आ) सम्वन्धित जिल्लाको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई प्रमुख -सदस्य

(इ) सम्वन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक -सदस्य

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रधानाध्यापक, प्रधानाध्यापकसँग समान श्रेणीको शिक्षक र प्रधानाध्यापक भन्दा माथिल्लो श्रेणीको शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन देहायका अधिकारीबाट हुनेछ :-

(क) सुपरीवेक्षक -सम्वन्धित स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुख

(ख) पुनरावलोकन समिति :-

(अ) सम्वन्धित स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुख -सदस्य

(आ) सम्वन्धित जिल्लाको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई प्रमुख -सदस्य

(इ) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष -सदस्य"

(३) उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (३क) थपिएको छ :-

"(३क) उपनियम (२) र (३) बमोजिमको पुनरावलोकन समितिको अध्यक्षता समितिका सदस्यहरूमध्ये वरिष्ठतम् अधिकृतले गर्नेछ ।"

(४) उपनियम (९) पछि देहायको उपनियम (९क) थपिएको छ :-

"(९क) यो नियम प्रारम्भ हुँदाका वखत कुनै शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन हुन बाँकी रहेको भए आयोगको पूर्व स्वीकृति लिई यो उपनियम प्रारम्भ भएको मितिले छ महिना भित्रमा यो नियम प्रारम्भ हुनु अघि कायम रहेको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन बापत पाउने अङ्कको आधारमा मूल्याङ्कन गरी सक्नु पर्नेछ ।"

(५) उपनियम (१०) मा रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएको छ :-

"तर काबु बाहिरको परिस्थिति परी निर्धारित अवधिभित्र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम पेश गर्न वा मूल्याङ्कन गर्न नसकिएको कारण खोली सम्वन्धित प्रदेशमा रहेको शिक्षा विकास निर्देशनालयको निर्देशकलाई जानकारी गराएमा र

त्यस्तो कारण मनासिब देखिएमा त्यस्तो निर्देशकले शैक्षिक सत्र शुरु भएको छ महिनाभित्र यस नियमको अधीनमा रही त्यस्तो कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम पेश गर्न लगाउन वा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्न वा गराउन सक्नेछ ।"

(६) उपनियम (१३) र (१४) को सट्टा देहायका उपनियम (१३) र (१४) राखिएका छन् :-

"(१३) कुनै शिक्षकलाई सुपरीवेक्षकले गरेको मूल्याङ्कनमा चित्त नबुझेमा उपनियम (१२) बमोजिम जानकारी पाएको मितिले सात दिनभित्र चित्त नबुझ्नुको ठोस आधार र कारण सहित त्यस्तो शिक्षकले सम्बन्धित प्रदेशमा रहेको शिक्षा विकास निर्देशनालयको निर्देशक समक्ष उजूरी दिन सक्नेछ ।

(१४) उपनियम (१३) बमोजिम उजूरी प्राप्त भएमा त्यस्तो उजूरी प्राप्त भएको मितिले एक महिनाभित्र सम्बन्धित प्रदेशमा रहेको शिक्षा विकास निर्देशनालयको निर्देशकले त्यस्तो उजूरीमा आवश्यक छानवीन गर्नेछ र उजूरी छानवीन गर्दा उजूरी मनासिब देखिएमा सम्बन्धित सुपरीवेक्षक र पुनरावलोकन समितिका सदस्यसँग समेत परामर्श गरी त्यस्तो कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराममा प्राप्त अङ्क संशोधन गर्न सक्नेछ ।"

१०. **<u>मूल नियमावलीमा नियम ५४क.थप</u>** : मूल नियमावलीको नियम ५४ पछि देहायको नियम ५४क. थपिएको छ :-

"५४क. **अनुसूचीमा संशोधन** : मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा आवश्यकता अनुसार हेरफेर तथा संशोधन गर्न सक्नेछ ।"

११. **रुपान्तर** : मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा रहेका देहायका शब्दहरुको सट्टा देहायका शब्दहरु राखी रुपान्तर गरिएको छ :-

(क) "जिल्ला शिक्षा कार्यालय" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई"

(ख) "जिल्ला शिक्षा अधिकारी" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई प्रमुख"

(ग) "शिक्षा विभाग" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र"

(घ) "अपाङ्ग" भन्ने शब्दको सट्टा "अपाङ्गता भएको व्यक्ति"

(ङ) "स्थानीय निकाय" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "स्थानीय तह"

(च) "गाउँ विकास समिति" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "गाउँपालिका" ।

१२. **मूल नियमावलीको अनुसूची-१ मा संशोधन** : मूल नियमावलीको अनुसूची-१ को सट्टा देहायको अनुसूची-१ राखिएको छ :-

"अनुसूची-१

(नियम ३२ सँग सम्बन्धित)

शिक्षकको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन फाराम

का.स.मू.फाराम दर्ता नं. : दर्ता मिति : दर्ता भएको विद्यालय :

शिक्षक/प्राध्यापकको नाम थर :

शिक्षकको सङ्केत नं. : तह : श्रेणी :

विद्यालयको नाम, ठेगाना :

मूल्याङ्कन अवधि : ....देखि

....सम्म

खण्ड-क

१. अध्यापन गरेको विषयमा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको उपलब्धि

वार्षिक पूर्णाङ्क : ३

(क) अध्यापन गरेको तह :

(ख) अध्यापन गरेको कक्षा :

(ग) अध्यापन गरेको विषय :

(घ) आधार लिइएको परीक्षा :

(१) कक्षा ३ को उपलब्धि परीक्षा :

(२) कक्षा ५ को उपलब्धि परीक्षा :

(३) कक्षा ८ को आधारभूत शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा :

(४) कक्षा १० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (सेकेन्डरी एजुकेशन एक्जामिनेशन) :

(५) कक्षा ११ र १२ को माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा :

(६) अपाङ्गता भएका विद्यार्थीको परीक्षा :

(७) अन्य :

(ङ) सम्बन्धित विषयको परीक्षामा विद्यार्थीहरुले प्राप्त गरेको औषत अङ्क :........

(च) $\frac{\text{अध्यापन गरेको विषयको कक्षागत औषत उत्तीर्ण प्रतिशत}}{\text{सम्बन्धित विषयको भौगोलिक इकाइको औषत उत्तीर्ण प्रतिशत}} \times ३$

शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क :

<u>सिफारिस गर्ने</u> <u>प्रमाणित गर्ने</u>

प्रधानाध्यापकको दस्तखत : स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुखको दस्तखत :

नाम थर : नाम थर : पद :

सङ्केत नं. : सङ्केत नं. :

मिति : मिति :

आफूले अध्यापन गरेको विद्यार्थीले प्राप्त गरेको परीक्षाफल अनुसार गणना भएको छ भनी दस्तखत गर्ने सम्बन्धित शिक्षकको

दस्तखत : ....

<u>खण्ड-ख</u>

२. शिक्षण कार्यसँग सम्बन्धित अनुसन्धानको विवरण

वार्षिक पूर्णाङ्क : १

(क) अनुसन्धान गरिएको विषयको संक्षिप्त व्यहोरा :

(ख) अनुसन्धानबाट प्राप्त निष्कर्ष संक्षिप्त व्यहोरा :

(ग) संलग्न गरिएको प्रतिवेदनको पृष्ठ सङ्ख्या :

(घ) शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क :

(शिक्षण कार्यसँग सम्बन्धित विषयमा अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेस भएको हो भनी)

<u>सिफारिस गर्ने</u> <u>प्रमाणित गर्ने</u>

प्रधानाध्यापकको दस्तखत : स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुखको दस्तखत :

नाम थर : नाम थर : पद :

सङ्केत नं. : सङ्केत नं. :

मिति : मिति :

खण्ड ग

३. विशेष जिम्मेवारी विवरण

वार्षिक पूर्णाङ्क : १

(क) प्रधानाध्यापक : ....देखि..........सम्म ☐

(ख) सहायक प्रधानाध्यापक : ......देखि....सम्म ☐

(ग) विशेष शिक्षा शिक्षक : ....देखि......सम्म ☐

(घ) वर्ग शिक्षक : ....देखि........सम्म ☐

(ङ) बहुवर्ग शिक्षक : ....देखि........सम्म ☐

(च) विद्यार्थी-परामर्श तथा सल्लाह सेवा संयोजक ..देखि...सम्म

(छ) संगीत, गायन र नृत्य संयोजक : ....देखि...सम्म ☐

(ज) खेलकुद संयोजक : ....देखि...सम्म ☐

(झ) अतिरिक्त क्रियाकलाप संयोजक : .....देखि...सम्म ☐

(ञ) परीक्षा र विद्यार्थी मूल्याङ्कन संयोजक :...देखि..सम्म ☐

(ट) विद्यालय समुदाय सम्बन्ध संयोजक : ...देखि..सम्म ☐

(ठ) अन्य : ...देखि..सम्म ☐

शिक्षकले प्राप्त गरेको अङ्क : ☐

सिफारिस गर्ने	प्रमाणित गर्ने	
प्रधानाध्यापकको दस्तखत :	स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुखको दस्तखत :	
नाम थर :	नाम थर :	पद :
सङ्केत नं. :	सङ्केत नं. :	
मिति :	मिति :	

खण्ड-घ

४. कार्य सम्पादनको आधारमा सुपरीवेक्षक र पुनरावलोकन समितिको मूल्याङ्कन

क्र सं	मूल्याङ्कनका आधारहरू	सुपरीवेक्षक (छ अङ्क)				(पुनरावलोकन समिति चार अङ्क)			
		अति उत्तम (०.७५)	उत्तम (०.६०)	सामान्य (०.४५)	न्यून [illegible]	अति उत्तम (०.५०)	उत्तम (०.४०)	सामान्य (०.३०)	न्यून (०.२०)
१.	विषय वस्तुको ज्ञान								
२.	शिक्षण पेशा प्रतिको निष्ठा, लगनशीलता र आचारसंहिताको पालना								
३.	विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर प्रति देखाउने तदारुकता, उत्तरदायित्व वहन र जिम्मेवारी बोध								
४.	अध्यापन विधि र सीपको प्रयोग								
५.	विद्यालय समय, कक्षा कोठा समयको पालना, सदुपयोग तथा कक्षा व्यवस्थापन र सञ्चालन								
६.	अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रति सक्रियता एवं संलग्नता								
७.	शैक्षिक सामग्री सङ्कलन, निर्माण र प्रयोग								

८.	विद्यार्थीको प्रगतिको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने र अभिभावकहरुलाई जानकारी गराउने								
प्रत्येक महलको जम्मा									

जम्मा अङ्क: अक्षरमा: जम्मा अङ्क: अक्षरमा:

सुपरिवेक्षक र पुनरावलोकन समितिले दिएको जोड्दा हुन आउने कुल अङ्क: अक्षरमा:

कैफियत:

सुपरिवेक्षकको	पुनरावलोकन समिति
नाम:	१. नाम:
पद:	पद: दस्तखत:
सङ्केत नं:	सङ्केत नं: मिति:
दस्तखत:	२. नाम:
मिति:	पद: दस्तखत:
	सङ्केत नं: मिति:
	३. नाम:
	पद: दस्तखत:
	सङ्केत नं: मिति:"

आज्ञाले,
महेशप्रसाद दहाल
नेपाल सरकारको सचिव